

STERKE LEKDIJK

Culemborgse Veer – Beatrixsluis

Culemborgse Veer – Beatrixsluis

Het dijkversterkingstraject loopt vanaf het Culemborgse Veer tot aan de Prinses Beatrixsluis in Nieuwegein en heeft een lengte van 11 km. De dijkversterking combineren we zoveel mogelijk met verbeterkansen voor natuur, recreatie en verkeersveiligheid. Op deze manier maken we de dijk sterker én mooier. Dat kunnen we niet alleen, we dagen u uit om mee te denken én doen. Het project loopt van 2019 tot ongeveer 2026 en maakt deel uit van het dijkversterkingproject Sterke Lekdijk.

Coronavirus en het project Sterke Lekdijk

In verband met het coronavirus werken we als projectteam vanuit huis. Overleggen en (bewoners)bijeenkomsten vinden digitaal plaats. Alleen bij hoge uitzondering wijken we hier van af. Hiermee beperken we onze reis- en contactmomenten om verspreiding van het virus zoveel mogelijk te voorkomen. Wel hopen we natuurlijk dat het snel weer mogelijk is om u te ontmoeten en in gesprek te gaan over onze prachtige dijk: de Lekdijk.

Samen werken aan de Lekdijk!

Voor u ligt de tweede nieuwsbrief over het dijkversterkingsproject Culemborgse Veer – Beatrixsluis. Via deze weg nemen wij als team u graag mee in de voortgang van het project, wat we gedaan hebben en wat we gaan doen.

Bewonersbijeenkomsten

De afgelopen maanden is er veel werk verzet. Het waterschap heeft mede met uw input en reacties stappen gezet. Eind augustus en begin september hebben wij velen van u mogen ontmoeten bij onze fysieke of online bijeenkomsten waar wij de resultaten gedeeld hebben en uw reacties opgehaald. Hoe wij daar mee omgaan, leest u verderop in deze nieuwsbrief.

Samen met de gebiedspartners

Het waterschap heeft ook samen met de gebiedspartners veel werk verzet. Het waterschap werkt samen met de Provincie Utrecht, Rijkswaterstaat en de gemeenten Houten en Nieuwegein om ideeën en plannen voor het gebied gezamenlijk te verkennen. De kansen in het gebied die mogelijk tegelijkertijd met de dijkversterking opgepakt kunnen worden zijn verder bekeken en onderzocht.

Deze nieuwsbrief is daarom een coproductie, samen met de partners, om u te informeren over de bijdragen van de verschillende partijen gedurende het traject.

Vragen vanuit de omgeving

De afgelopen tijd zijn er ook vragen vanuit de omgeving aan ons gesteld. 'Wat betekent de dijkversterking voor mijn huis en tuin? Wanneer kunnen jullie ons meer duidelijkheid geven over een bepaald onderwerp?' Deze vragen zijn begrijpelijk en daarom zullen we de komende maar meer achtergrondinformatie plaatsen op onze website. Bijvoorbeeld over het proces van de dijkversterking, hoe zo'n complex ontwerp met een lange doorlooptijd wordt opgesteld, wat daarbij komt kijken en wanneer wat duidelijk wordt. We brengen u hiervan op de hoogte. En mocht u in de tussentijd vragen hebben, bel of mail gerust! Ik ga graag met u in gesprek.

ANNELIEN TER MEER
sterkelekdijk@hdsr.nl
06 552 405 72

Wat hebben we gedaan?

Bewonersbijeenkomsten over kansrijke oplossingen

In september hebben we via digitale bewonersavonden en een inloopbijeenkomst op Fort Honswijk coronaproof de kansrijke oplossingen gepresenteerd. Meer dan 60 belangstellenden kwamen hierop af. We hebben goede gesprekken met u gevoerd over de oplossingen en hebben nuttige informatie en aandachtspunten opgehaald. De opgehaalde informatie nemen we mee in

het verder uitwerken van de oplossingen. Parallel hieraan onderzoeken we verder welke elementen uit de oplossingen haalbaar zijn en welke wellicht toch nog afvallen. Op die manier komen we tot een Voorkeursalternatief, een plan dat de best mogelijke oplossing is voor het dijktraject Culemborgse Veer – Beatrixluis. Het kan goed zijn dat we elementen uit verschillende oplossingen samenvoegen. We houden u hiervan natuurlijk op de hoogte.

Reactienota

Een overzicht van de inbreng tijdens de bewonersavonden kunt u terugzien in de Reactienota, die we op onze website hebben gepubliceerd. Daarnaast hebben we ook per mail reacties van omwonenden ontvangen. Ook nu kunt u nog steeds reageren op de kansrijke oplossingen. Dat kan per mail: sterkelekdijk@hdsr.nl of telefonisch door te bellen met omgevingsmanager Annelien Ter Meer: 06 55240572.

Maak kennis met... meekoppelkansen

In deze nieuwsbrief kijken we breder dan alleen de dijkversterking zelf: we presenteren ook de meekoppelkansen van onze samenwerkingspartners.

Wat is een meekoppelkans ook alweer?

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden wil de Lekdijk niet alleen sterker maken, maar waar mogelijk ook mooier of beter. Dat kunnen we niet alleen. Daarom is er ruimte om ambities en ideeën van anderen in het gebied te koppelen aan de dijkversterking. Dat kan de herinrichting van een uiterwaard zijn, maar ook een wandel- of fietspad of inrichten van rustpunten. Door die ontwikkelingen te 'koppelen' aan de dijkversterking, hoeven we maar één keer het gebied in. De meekoppelkansen beoordelen we op dijkveiligheid, draagvlak van de omgeving, realiseerbaarheid binnen de dijkversterking en kosten.

Gebiedsregisseur

Bij het koppelen van de diverse kansen aan het dijkversterkingsproject zijn veel partijen betrokken. Om verbinding te leggen tussen die partijen heeft de provincie een gebiedsregisseur aangesteld, Noelle van Herp: "Door net een stapje extra te doen, kan dit gebied veiliger én mooier worden, waar we allemaal van kunnen genieten."

Natuurontwikkeling in de uiterwaarden

Provincie Utrecht en Rijkswaterstaat willen de riviernatuur en biodiversiteit in de uiterwaarden van de Nederrijn en Lek versterken. Meer diversiteit van plant en dier maakt de natuur niet alleen mooier, maar ook sterker. Samen met Staatsbosbeheer worden in dit project de mogelijkheden hiervoor verkend in de Steenwaard en de Honswijkkerwaard. Daarbij wordt ook gekeken naar landschap, cultuurhistorie en recreatie.

Inlaatsluis bij Fort Honswijk

Fort Honswijk is één van de parels van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Wat veel mensen niet weten is waar het fort een belangrijk bestaansrecht aan ontleent, namelijk de inlaatsluis. Bij oorlogsdreiging kon hiermee een groot deel van het gebied ten zuiden van Utrecht onder water worden gezet. Bij de vorige dijkversterking in 1985 is de inlaatsluis ingepakt in de dijk en uit het zicht verdwenen. Nu onderzoekt de gemeente Houten of het haalbaar is om de inlaatsluis weer zichtbaar te maken.

Ecologie van de dijk

Naast de uiterwaarden kunnen we natuurlijk ook de dijk zelf benutten om de natuurwaarden in ons gebied te versterken. Bijvoorbeeld door verbindingen tussen natuur in het gebied in noord-zuidrichting, over de dijk heen, te versterken. Daarnaast wil het waterschap graag een bloemrijke dijk: als we meer verschillende soorten grassen en vooral bloemen op de dijk planten, zorgt dat voor meer biodiversiteit. Ook is een bloemrijke dijk erosiebestendiger dan een soortenarme dijk, omdat deze beter doorworteld is. Het waterschap onderzoekt of we dit mee kunnen nemen in de dijkversterking.

Invulling van het Icoon gebied

Het traject Culemborgse Veer – Beatrixluis ligt in een bijzonder gebied. De Nieuwe Hollandse Waterlinie genomineerd als UNESCO-werelderfgoed, is hier volop aanwezig. Dit icoongebied wil de provincie Utrecht nog beter zichtbaar en aantrekkelijker maken voor bezoekers. Met wandelpaden in de uiterwaarden en rustpunten voor fietsers en wandelaars. Gedacht wordt aan locaties bij het Werk aan de Groeneweg en het zichtbaar maken van de Batterijen aan de Noordelijke Lekdijk.

Bereikbare en verkeersveilige Lekdijk

De Lekdijk heeft een belangrijke functie voor het verkeer over het Eiland van Schalkwijk. Voor zowel inwoners, bedrijven als recreanten. Met de diverse gebiedsontwikkelingen, worden er meer recreanten verwacht. Daarbij is vooral aandacht voor langzaam verkeer, zoals fietsers en wandelaars. Een kleine wegverbreding of andere inrichting van de weg worden nu onderzocht. Uitgangspunt is een vergroot veiligheidsgevoel voor langzaam verkeer.

Wat komt eraan?

We zijn intussen druk bezig om het ontwerp van de dijkversterking verder te verfijnen.

We houden u natuurlijk op de hoogte van de voortgang.

Reactienota

Eind november plaatsen we de reactienota online. In deze nota ziet u een overzicht van de reacties die wij binnen hebben gekregen op de kansrijke oplossingen tijdens de bewonersavonden. Staat uw reactie er onverhoopt niet tussen, laat het ons weten.

Kansrijke alternatieven

De komende tijd werken we de kansrijke oplossingen uit tot kansrijke alternatieven: we gaan nog meer op detailniveau kijken. Hierdoor kunnen we preciezer aangeven welke elementen van de oplossingen haalbaar zijn. We verwachten de drie kansrijke alternatieven in december met u te kunnen delen.

Voorkeursalternatief

Uiteindelijk maken we van de drie kansrijke alternatieven één voorkeursalternatief: het ontwerp voor de dijkversterking op hoofdlijnen. Daarin kijken we ook welke meekoppelkansen verder onderzocht worden. We verwachten dat het voorkeursalternatief in concept beschikbaar is in het voorjaar van 2021. Dan gaan we natuurlijk ook met u in gesprek om te horen wat u van het ontwerp vindt. De definitieve nota voorkeursalternatief moet medio 2021 worden vastgesteld door het algemeen bestuur van het waterschap.

Nota Kansrijke Oplossingen staat online

De Nota Kansrijke Oplossingen staat online en is te vinden op de website van het waterschap. In de Nota beschrijven we hoe we tot drie oplossingen zijn gekomen, samen met de omgeving en gebiedspartners. U ziet hoe de kansrijke oplossingen eruit zien, en welke elementen (bouwstenen) er in de oplossingen zijn opgenomen. Tot slot kijken we vooruit: hoe komen we uiteindelijk tot een voorkeursalternatief? Bekijk de nota op onze website: <https://www.hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/culemborgse-veer/>

Mijn dijk ... Johanna Bouma

Johanna Bouma is landschapsarchitect bij project Culemborgse Veer – Beatrixsluis. We vragen haar welke herinneringen ze heeft aan dijken en wat de Lekdijk voor haar zo bijzonder maakt.

Wat heb je met dijken?

'Ik ben opgegroeid in Arnhem en kan me de dreigende dijkdoorbraken in 1993 en 1995 goed herinneren. Klasgenootjes van mij moesten geëvacueerd worden en het was maar de vraag 's ochtends op school wie er nu wel of niet aanwezig zouden zijn. Dat heeft diepe indruk gemaakt en gezorgd voor de fascinatie die ik heb voor dijken en rivieren. Tijdens mijn studie en werk vormen het rivierenlandschap, water en watermanagement de rode draad.'

'Wat ik zo speciaal vind aan dijken: ze hebben een bijzondere plaats in het landschap en ook in de maatschappij. Dat zie je bijvoorbeeld aan de benamingen die voor dijken worden gebruikt – een dijk heeft iets menselijks: we hebben het over het dijklichaam, de teen en de kruin van de dijk. Een dijk beschermt ons tegen het water.'

Wat maakt dit stukje Lekdijk nu zo bijzonder?

'Wat ik hier echt heel mooi vind, is de verweving met cultuurhistorie. De dijk kruist de Nieuwe Hollandse waterlinie, dat zie je nergens zo mooi

terug als hier, met Fort Honswijk als parel langs de dijk en 'Wachter aan de Lek'. Maar cultuurhistorisch erfgoed is meer dan forten en bunkers, het gaat om een netwerk van bijzondere objecten en gebieden die met elkaar in verband staan. De dijk zelf, het Werk aan de Groeneweg en de vele bunkers die daar verscholen zijn in het landschap maken er onderdeel van uit.'

'Je ziet ook andere perioden uit de geschiedenis terug in het landschap. Als je voor Fort Honswijk op de dijk staat, en naar het westen kijkt, zie je de lijnen van de verkaveling aan beide kanten van de dijk doorlopen. In de Middeleeuwen, vóór de komst van de dijk, was dit hoger gelegen land al ontgonnen. Je ziet die oude kavels nu nog steeds terug – dit noemen we oudhoevig land.'

'Daarnaast heb je ook nog de kleiputten: dit zijn plekken buitendijks waar men vroeger klei heeft weggegraven om de dijk mee te kunnen versterken. Wij kijken nu of we de dijkversterking duurzaam kunnen versterken door gebiedseigen grond te gebruiken, maar dat deed men vroeger dus al!'

Project Sterke Lekdijk aanbesteed

Project Sterke Lekdijk heeft hoge ambities op het gebied van duurzaamheid en innovatie. Om die ambities te realiseren, is gekozen voor een vernieuwende vorm van aanbesteden: Innovatiepartnerschap. In deze constructie wordt vanaf een vroeg stadium intensief samengewerkt met de markt, over verschillende deelprojecten heen. Op deze manier kan er van elkaar geleerd worden en kunnen innovaties écht doorontwikkeld worden. Dat zorgt voor meer efficiëntie en minder overlast.

Van Oord voor Culemborgse Veer – Beatrixsluis

Het waterschap werkt voor dit project samen met drie Innovatiepartners: Mourik Infra, Van Oord en de combinatie Heijmans Infra – GMB Civiel – de Vries & van de Wiel (Lekensemble). Op het traject Culemborgse Veer – Beatrixsluis gaat Van Oord aan de slag. De aannemerspartij komt in de planuitwerkingsfase echt aan boord, maar kijkt nu al mee om het project te leren kennen.

Wat merkt u hiervan?

In de verkenningfase zijn we bezig met het ontwerpen van de best mogelijke oplossing op hoofdlijnen voor de dijkversterking. In de planuitwerkingsfase kijken we meer op detailniveau hoe we dit kunnen realiseren. Door hier al intensief samen te werken met de aannemer, is sneller duidelijk welke (innovatieve) oplossing toegepast kan worden. Het waterschap en de Innovatiepartners trekken uiteraard gezamenlijk op en zullen als één partij naar buiten communiceren.

Help mee onze communicatie en participatie verder te verbeteren

Bij het project Sterke Lekdijk zetten we hoog in op communicatie en participatie. We zoeken nadrukkelijk het contact met de omgeving. Daarbij kijken we voortdurend naar de huidige aanpak. Zijn we op de goede weg? Wat gaat er al goed? Wat zou er nog beter kunnen? Daar hebben we uw hulp bij nodig.

Evaluatie communicatie en participatie

Via een digitale enquête onderzoeken we hoe de huidige vorm van communicatie en participatie wordt gewaardeerd door de inwoners. Ook willen we inzichtelijk maken waar nog verbeterpunten zitten. De resultaten worden uitsluitend gebruikt om de communicatie en participatie verder te optimaliseren, zodat we u nog beter kunnen bedienen. U kunt anoniem deelnemen. We vragen alleen om uw e-mailadres als u achteraf op de hoogte gesteld wilt worden van de resultaten.

Helpt u ook mee

De vragenlijst gaat over het project Sterke Lekdijk in het algemeen en bevat ook een aantal vragen die specifiek over deeltraject Culemborgse Veer – Beatrixsluis gaan. Invullen kost ongeveer 8 minuten. Helpt u ook mee?

<https://www.surveymzmo.eu/s3/90241755/Stichtse-Rijnlanden-Evaluatie-CUB>

Onze samenwerkingspartners:

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

PROVINCIE UTRECHT

gemeente Houten

Nieuwegein

Hoogwaterbeschermingsprogramma

Deelproject Culemborgse Veer – Beatrixsluis valt onder het project Sterke Lekdijk, dat deel uitmaakt van het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Dit is een landelijke aanpak om dijken in heel Nederland veilig te houden en de waterveiligheid van ons land te waarborgen voor nu en in de toekomst.

Digitale nieuwsbrief

Wij willen u vragen om u aan te melden voor de digitale nieuwsbrief. Op deze manier blijft u automatisch op de hoogte van de ontwikkelingen rond het project Culemborgse Veer – Beatrixsluis. U kunt zich aanmelden via <https://www.hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/culemborgse-veer/>

Contact en meer informatie

Voor meer informatie over het project Culemborgse Veer – Beatrixsluis kijkt u op onze website:

<https://www.hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/culemborgse-veer/>

Voor vragen over het project kunt u ook mailen naar sterkelekdijk@hdsr.nl of contact opnemen met omgevingsmanager Annelien Ter Meer: 06 5524 0572.

Colofon

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Postadres: Postbus 550, 3990 GJ Houten

Projectbureau 'Sterke Lekdijk'
www.hdsr.nl/sterkelekdijk/cub
sterkelekdijk@hdsr.nl